

Franc, Gomboši Veronika s. Alfonza, Gorjup Olga, Klinc Ana, Krušič Helena, Može Valentina, Rudolf Friderik in Stare Bogomir.

— Namesto venca na grob tovarišici, pokojni Mariji Kerinovi, je darovalo trebenjsko učiteljstvo 200 din podpornemu skladu na zavodu za slepo deco v Kočevju. V imenu slepe mladine iskrena hvala. — Upraviteljstvo.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveči in JUU

— I »Rak-rana v ministrstvu prosvete« je naslov članka, ki ga prinaša »Jutro« od 16. novembra. V članku prinaša okolišni ministrstva prosvete glede plačevanja nagrad, ki jih dajejo nekateri učitelji (-ce) raznim posredovalcem, da bi jim oskrbeli dobra mesta ali napredovanja. Članek pravi med drugim tudi: K temu svojevrstnemu opozorilu dostavlja beograjska »Politika« daljši komentar, v katerem ugotavlja, da je sedaj ministrstvo prosvete samo potrdilo, da so se doslej vršila napredovanja in premetitve učiteljstva v mnogih primerih tudi po plačanih intervencijah. Ministrstvo sicer napoveduje, da bo odslej taka praksa nepotrebna. Žal pa ničesar ne pove o tem, ali se misli izvesti kaka preiskava proti kriminalnim tipom, ki so premeščali in napredovali naše učiteljstvo po plačanih intervencijah. O tem je bilo že toliko govora na raznih učiteljskih skupščinah, da ne manjka materiala za najstrožjo preiskavo. O podkupovanju v ministrstvu prosvete je bilo dovolj čuti tudi na plenarnih sejah narodne skupščine in finančnega odbora. Navedeni so bili tudi čisto konkretni primeri. Vendar do danes ni znano — zaključuje »Politika« svoja izvajanja — da bi bil kdo zaradi takega postopanja poklican na odgovor.

— I »Slovenec« od 21. nov. citira nekaj stavkov iz uvodnika »Učiteljskega tovariša« od 16. nov. in dostavlja: — Ne da bi se na tem mestu spuščali v šolsko vprašanje, bi le omenili, da je prav po sedanjem učnem redu šolski otrok že zdavnaj zaslužnjak po učni snovi, ker sedanja šola hoče iz otroka napraviti kar malega učenjaka, ki s svojo šaro v glavi potem ni za nobeno rabo, kakor kažejo skušnje. Stara zahteva delavcev, kmetov in obrtnikov vsega sveta je, da bi ljudska šola pač dala podlage za izobrazbo, ki pa naj se potem v strokovnih šolah izpolnjuje. Pred vsem pa je upravičena zahteva kmečkega sta-

Osebnost zadeve

— I Za sreskega šolskega nadzornika v Laškem je, kot poroča »Politika«, imenovan Ernest Vranc, učitelj v Studencih pri Mariboru.

nu, da naj bi šola z vso svojo vsebino vzbujala otroku več ljubezni do kmečkega stanu, kakor bi morala šola po mestih vzgajati otroke delavcev in obrtnikov k ljubezni do ročnega dela. Starši se bore zoper uniformo šole, kakršna je zdaj, ki ni ne tič ne miš. In »demokratizacija šole«, kakor si jo zamišlja »Učiteljski tovariš«, bi bila še stopnjevana uniforma ljudske šole, kar bi bilo dvakrat slabše. Ljudsko šolo bo treba pač iz temeljev spremeniti, prav tako pa vzgojo učiteljskega narasčaja. Šele potem bomo z »Učiteljskim tovarišem« lahko o teh rečeh govorili.

Opomba uredništva: K temu vprašanju se še povrnemo.

— I »Slovenska beseda« in uradništvo je naslov članka, v katerem se imenovani list od 14. novembra bavi z uradniškim vprašanjem ter pravi: Deset let je tega, odkar smo se poslovlili od demokracije in istočasno prišli pod knuto diktature, ki je vso svojo moč pokazala baš nad ubogo uradniško paro. Si naš — nisi naš! To je bilo geslo, ki je bilo mero-dajno za upoštevanje državnega nameščanca. Pri tem in s tem so se ustvarjali značaji, da se nas Bog usmili. Še danes naletiš na uradnika — junjo, ki ga ni sram izraziti se: »Jaz sem za vsakogar, kdor bo prišel! Jaz sem bil član JNS, sedaj sem član JRZ in bom član vsake organizacije, ki bo prišla do oblasti! Jaz sem že dosti poizkusil!« In tak človek je danes upoštevan, je forsiran in za to svojo »značajnost« nagradjen z referatom, ki se smatra za enega najlepših v uradu, kjer je zaposlen. To pa ni osamljen primer. Na take in slične primere lahko naletite na vsak korak med državnimi nameščenci. Žalostno je, toda resnično! In kje tiči krivda? Razlogov za to žalostno resnico je več. Brez dvoma je eno glavnih vzrokov beda, v katero so po krivdi slabih režimov pahnjeni vsi uradniki skoro brez izjeme.

Mladinska matica

— mm V vednost. Urednik »Našega roda« obvešča poverjenike Mlad. matice, ki so želeli v decembrski številki »Našega roda« primernih pesmi (deklamacij) in sestavkov o 1. dec., da so na žalost morali take vrste prispevki izpasti.

— mm Ali si morete predstavljati lepšo slikanico za dečke in deklice kot je »Dedek Miha«. Knjiga je izšla v velikem formatu na trdem kartonastem papirju z večbarvnimi slikami Marte in Radovana Klopčiča ter z besedilom Anice Černejeve. Knjiga predstavlja najprimernejše Miklavžovo darilo in stane v elegantni izdaji trdo vezana le 35 din.

— mm Četrta številka »Našega roda« s pestro božično vsebino je v tisku in izide že pred 1. decembrom.

— mm Za Miklavževa darila dobite najcenejše in najlepše knjige pri Mladinski matici.

Za otroke od 6. do 9. leta so vam na razpolago sledeče knjige: Ribičič: Miškolin (ilustr. Justin), broš. 4 din, vez. 8 din. Ribičič: Custr. Justin), broš. 4 din, vez. 8 din. Ribičič: Curimurčki (ilustr. Otah) — večbarvni tisk, opica (ilustr. ing. Omahan), broš. 4 din, vez. 8 din. Magajna: Brkonja Čeljustnik (ilustr. Jakac), broš. 4 din, vez. 8 din. Ravljen: Grajski vrabec (ilustr. Smrekar), broš. 4 din, vez. 8 din. Roš: Dija (ilustr. Prunkova), broš. 4 din, vez. 8 din. Ribičič: Mihec in Jakec (ilustr. M. Gaspari), III. izd., broš. 8 din, vez. 10 din. Ribičič: Miklavževa noč (ilustr. večbarvno Bambič), broš. 12 din, vez. 16 din. Ciciban čita, III. zv. (ilustr. Sirk), broš. 1,50 din. Ciciban čita, IV. zv. (ilustr. Sedej), broš. 1,50 din. Ciciban nastopa (Prizorčki za razredne nastope) broš. 3 din. M. in R. Klopčič: Dedek Miha (večbarvni tisk) vez. 35 din.

Učiteljska fiskarna

— t Knjigarna Učiteljske tiskarne priporoča sledeče zbirke knjig po izredno ugodnih cenah, ki veljajo le do 31. januarja 1940.

I. ZBIRKA — DIN 9,—

1. Baukart, Slovenski Robinson. 2. Dimnik, Kralj Peter I. 3. Flerč, Babica pripoveduje. 4. Tille, V kraljestvu sanj. 5. Zbašnik, Drobne pesmi.

II. ZBIRKA — DIN 12,—

1. Šilih, Nekoč je bilo jezero. 2. Rape, Mladini, 7. zvezek. 3. Dimnik, Kralj Aleksander.

III. ZBIRKA — DIN 12,—

1. Korban, Vitomilova železnica. 2. Dimnik, Kralj Peter I. 3. Ewald, Mati narava pripoveduje. 4. Flerč, Babica pripoveduje. 5. Rape, Iz dni trpljenja.

IV. ZBIRKA — DIN 14,—

1. Zbašnik, Drobne pesmi. 2. Trošt, Moja setev, II. 3. Tille, V kraljestvu sanj. 4. Gangl, Zbrani spisi, VII. del. 5. Erjavec, Kitajske narodne pripovedke. 6. Dimnik, Kralj Peter I.

V. ZBIRKA — DIN 19,—

1. Baukart, Slovenski Robinson. 2. Ewald, Mati narava pripoveduje. 3. Flerč, Babica pripoveduje. 4. Gangl, Zbrani spisi, VII. del. 5. Korban, Vitomilova železnica. 6. Šilih, Nekoč je bilo jezero. 7. Zbašnik, Drobne pesmi. 8. Dimnik, Kralj Aleksander.

Za otroke od 9. do 15. leta: Pipan: Kako smo delali radio, broš. 4 din, vez. 8 din. Kresnice IV., broš. 4 din, vez. 8 din. Bevk: Lukec in njegov škorc, broš. 4 din, vez. 8 din. Skulj: Vrtničarice, broš. 4 din, vez. 8 din. Kresnice VI., broš. 4 din, vez. 8 din. Kmetova: Lovci na mikrobe, broš. 4 din, vez. 8 din. Kresnice VII., broš. 4 din, vez. 8 din. Bevk: Tovariša (ilustr. Prunkova), broš. 4 din, vez. 8 din. Kardelj: Potovanje skozi čas, broš. 4 din, vez. 8 din. Kresnice VIII., broš. 4 din, vez. 8 din. Bevk: Pastirji (ilustr. Pirnat), broš. 4 din, vez. 8 din. Dr. Andrejka: Po lepi Sloveniji, broš. 4 din, vez. 8 din. Kresnice IX., broš. 4 din, vez. 8 din. Milkovič: Barake (ilustr. M. Gaspari), broš. 4 din, vez. 8 din. Hudales: Postelja gospoda Fibriha (ilustr. Pengov), broš. 4 din, vez. 8 din. Cerkenik: Ovčar Runo (ilustr. Ravnikar), broš. 4 din, vez. 8 din. Ravljen: Šimej iz Roža (ilustr. M. Gaspari), broš. 4 din, vez. 8 din. Winkler: Hribčev Gregec (ilustr. Sedej), broš. 4 din, vez. 8 din. Hudales: Zgodbe o bombažu (ilustr. Mihelič), broš. 4 din, vez. 8 din. Seliškar: Janko in Metka (ilustr. D. Vidmar), broš. 4 din, vez. 8 din. Klemenčič: Iz starih in novih časov (ilustr. Smrekar), broš. 4 din, vez. 8 din. Lovrenčič: Tiho življenje (ilustr. Jakac), broš. 6 din, vez. 8 din. Dr. Čermelj: Nikola Tesla, broš. 20 din, vez. 24 din. Seliškar: Bratovščina Sinjega galeba (ilustr. Sirk), broš. 10 din, vez. 15 din. V. letnik »Našega roda« vez. v polpl. 22 din. VII. letnik »Našega roda« vez. v polpl. 22 din. IX. letnik »Našega roda« vez. v polpl. 24 din. X. letnik »Našega roda« vez. v polpl. 26 din.

Pri naročilih imajo poverjeniki M. M. 25 % popust.

VI. ZBIRKA — DIN 19,—

1. Šilih, Nekoč je bilo jezero. 2. Suchy, Staroindijske pravljice. 3. Kosem, Ej, prijateljčki. 4. Gangl, Zbrani spisi, VI. del. 5. Rape, Iz dni trpljenja.

VII. ZBIRKA — DIN 24,—

1. Derganc, Borba zapada in vzhoda. 2. Dertina, Ideali vzgoje. 3. Kunaver, Na planine. 4. Zor, Sončenje. 5. Kolar, Kmečke povesti. 6. Jelenc, Spomini 1914.—1918. 7. Zorec, Pomenki.

VIII. ZBIRKA — DIN 30,—

1. Rape, Tisoč in ena noč, I., II., III. zvezek.

IX. ZBIRKA — DIN 29,—

1. Pugelj, Zakonci. 2. Matičič, V robstvu. 3. Jelenc, Spomini 1914.—1918. 4. Golar, Pastirjeva nevesta. 5. Golar, Kmečke povesti. 6. Gangl, Beli rojaki.

X. ZBIRKA — DIN 29,—

1. André, Radio aparat. 2. Bučar, Kod lužičkih Srba. 3. Kunaver, Kraški svet. 4. Bajželj, Vesele ure. 5. Jelenc, Spomini 1914.—1918. 6. Gangl, Sin.

XI. ZBIRKA — DIN 19,—

1. Ewald, Tiho jezero. 2. Flerč, Slike iz živalstva. 3. Korban, Iz mojih temnih dni. 4. Podkrajski, Pripovedka o vetru. 5. Račič, Belokranjske otroške pesmi.

XII. ZBIRKA — DIN 19,—

1. Pribil, Povest o svatbi kralja Jana. 2. Flerč, Pripovedne slov. nar. pesmi. 3. Gangl, Zbrani spisi, II. zvezek. 4. Zupanc, Belokranjske pripovedke. 5. Dimnik, Kralj Aleksander.

XIII. ZBIRKA — DIN 9,—

1. Baukart, Slovenski Robinson. 2. Ewald, Tiho jezero. 3. Trošt, Moja setev, II. zvezek.

XIV. ZBIRKA — DIN 14,—

1. Gangl, Beli rojaki. 2. Golar, Kmečke povesti. 3. Pugelj, Zakonci. 4. Kosem, Morje.

XV. ZBIRKA — DIN 20,—

1. Jelenc, Spomini 1914.—1918. 2. Matičič, V robstvu. 3. Tagore, Gitandžali. 4. Golar, Pastirjeva nevesta. 5. André, Sedaj vem, kaj je radio.

XVI. ZBIRKA — DIN 20,—

1. Tagore, Gitandžali. 2. Šilih, Nekoč je bilo jezero. 3. Kosem, Morje. 4. André, Sedaj vem, kaj je radio. 5. Derganc, Borba zapada in vzhoda.

XVII. ZBIRKA — DIN 24,—

1. André, Sedaj vem, kaj je radio. 2. Kabaj, Cirkniško jezero. 3. Kunaver, Na planine. 4. Kunaver, Kraški svet in njegovi pojavi. 5. Golar, Kmečke povesti.

XVIII. ZBIRKA — DIN 24,—

1. Bajželj, Vesele ure. 2. Derganc, Borba zapada in vzhoda. 3. Kurent, Šolski radio. 4. Dertina, Ideali vzgoje. 5. Weber, Etika.

XIX. ZBIRKA — DIN 29,—

1. Šilih, Nekoč je bilo jezero. 2. Jelenc, Spomini 1914.—1918. 3. Pugelj, Zakonci. 4. Kosem, Morje. 5. Gregorčič, Otroški oder. 6. André, Sedaj vem, kaj je radio. 7. Bučar, Kod lužičkih Srba.

XX. ZBIRKA — DIN 50,—

1. Suchy, Staroindijske pravljice. 2. Komanova, Stric s košem. 3. Komanova, Teta s cekarjem. 4. Ewald, Mati narava pripoveduje.

XXI. ZBIRKA — DIN 100,—

1. Ribičič, Pisane lutke. 2. Ribičič, Tinkin zajček. 3. Suchy, Staroindijske pravljice. 4. Wašteta, Mejaši.

Šolski radio

— t IX. Torek, 28. novembra: Našim izseljencem; akademija. Izvaja I. dekliska meščanska šola v Ljubljani. Razpored: 1. »Domovina, ostani pri meni!« (govor meščansko-šolske učiteljke Kalin Ivanke). 2. Davorin Jenko: »Na tujih tleh« (pesem — poje šolski zbor). 3. Mirko Kunčič: »Kam pa vodi bela cesta?« (deklamacija). 4. Rože Antonija: »Domov« (deklamacija). 5. P. Aleksander Urankar: »O dajte, da jo vidim, domačijo!« (deklamacija). 6. Emil Adamič: »Oj hišica očeta« (pesem). 7. Ivan Cankar: »Pozdravljeni« — odlomek (recitacija). 8. Ant. Aškerc: »Amerikanci« (deklamacija). 9. Rad. Gobec: »Otrokovo domoljubje« (pesem). 10. Rad. Gobec: »Pismo bratom v tujini« (recitacija).

Stanovska organizacija JUU

Iz društev Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA, VZHODNI DEL bo zborovalo v soboto, dne 2. dec. 1939, ob 9. uri v dvorani Trgovskega doma, Gregorčičeva ul. Dnevni red: 1. Otvoritev in dopisi. 2. Naši izseljenci. 3. Predavanje prof. I. Kolarja: Slovenski jezik v ljudski šoli. 4. Poročilo o predsedniškem zboru. 5. Slučajnosti. — Društvo vabi vse svoje člane in vse tiste, ki stojijo še izven organizacije, da se zborovanja udeležijo.

Odbor.
— JUU — SRESKO DRUŠTVO LAŠKO vabi na zborovanje, ki se bo vršilo 7. decembra 1939, ob 10. uri v ljudski šoli v Laškem. Dnevni red: 1. nadaljevanje obnega zborovanja: a) Blagajniško poročilo, b) Poročilo revizorjev, c) Določitev članarine in proračun za leto 1939/1940. — 2. Situacijsko poročilo. — 3. Predavanje tov. Kimoveca o delu Učiteljskega pokreta v zvezi z našim delovnim programom. — 4. Delovni program naših zborovanj. — 5. Slučajnosti. — Tovariši, tovarišice! Odbor je upošteval upravičene želje onih, ki nimajo dobrih prometnih zvez, n. pr. iz St. Ruperta, Jurklostra in drugod ter je določil čas in kraj zborovanja tako, kot misli, da je najbolj prikladno vsem. Se druga želja je vodila odbor pri tej odločitvi, in sicer, da bi pogolobil poznanstvo in tovarništvo med nami, kar je mogoče le v neprisilnem, družabnem razgovoru po oficelnem delu zborovanja. Zato se bomo še pred pričetkom zborovanja porazgovorili o prijavah za kosilo in o lokalu, ki bi bil primeren. Odbor je vodila najboljša misel, da vašim željam ugoditi, zato pridite vsi polnoštevilno 7. decembra v Laško. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V CELJU bo zborovalo v ponedeljek, dne 4. decembra, s pričetkom ob pol 9. uri dopoldne v I. mestni ljudski šoli v Celju z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo tov. predsednika. 2. Dopisi. 3. Predavanje univ. prof. ministra dr. Andreja Gosarja: »Nova družba in šola«. 4. Poročilo tov. ge. Ivanke Zupančičeve o akciji za zimsko pomoč obmejnih deci. 5. Želje in predlogi. 6. Slučajnosti. — Pol ure pred tem bo istotam sestanek odseka učiteljic. — Do zborovanja naj se zaključijo šolska akcija za zimsko pomoč obmejnih deci v smislu sklepov oktobrskega zborovanja. — Društvena knjižnica bo poslovala in prosi za vrnitev knjig, nekaterih celo v minulem šolskem letu izposojenih. — Na decembrskih položnicah javite nove in izstopivše članstvo! — K polnoštevilni udeležbi iskreno vabi odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTO zboruje dne 2. dec. 1939, ob 9. uri v Sokolskem domu v Murski Soboti. Na dnevnem redu je tudi predavanje tov. Majhena Ladisl. Tovariši (-ce), pripravite snov za

XXII. ZBIRKA — DIN 100,—

1. Erjavec, Zbrani spisi: Fran Erjavec; Fran Levstik; Matija Valjavec; Josip Stritar; Simon Jenko; A. M. Slomšek; Janko Kersnik; Starejša pesnice in pisateljice.

ISTA ZBIRKA V CELO PLATNO VEZANA — DIN 125,— ISTA ZBIRKA BREZ STAREJŠIH PESNIC IN PISATELJIC — BROŠIRANA — DIN 50,—

XXIII. SLIKE VELEMOŽ (v velikosti razglednic)

Celotna zbirka (24 slik) din 12,—
8 slovenskih velemož 6,—

Naša gospodarska organizacija

— g Članom »Samopomoči učiteljskih otrok v Ljubljani«. Ker načelstvo zadruge ne sme na položnicah in tudi na kuvertah označevati prispevkov, ki jih je treba zadržnikom plačevati, veljaj enkrat za vselej sledeče: Vsak zadržnik pošlji na prejeto položnico za 1 zavarovanja 11 din, za dva zavarovanja 21 din, za tri 31 din, za štiri 41 din, za pet 51 din. V mesecu januarju pa plača vsak zadržnik upravljavno in rezervno za podporo, in sicer za enega zavarovanja 16 din, za dva 31 din, za tri 46 din, za štiri 61 din, za pet 76 din. Zamudniki so pa dobili v mesecu novembru položnice ter poročilo, koliko dolgujejo. Načelstvo prosi, da poravnajo vsi ti svoje dolgove. V letu 1939. je zadruga izplačala pet odpravnin v skupnem znesku 12.550 dinarjev. Lavrič Pavel, načelnik.

— g Učiteljskemu domu v Mariboru je poklonilo sresko učit. društvo v Slov. Bistrici 200 din v spomin umrlih članov Josipa Kokla in Karoline Hinterlechner. — Prav iskrena zahvala!

Petek, 1. decembra, bo oddaja ob 9.15. Proslavo narodnega praznika izvaja ljudska šola v Mostah. Razpored: 1. Himna. 2. Neka živi Jugoslavija; petje. 3. Govor o pomenu dneva. 4. Prvodecembrska molitev; deklamacija. 5. Harmonikar. 6. December mi je najbolj drag; dvogovor. 7. Koroška budnica; petje. 8. Po Koroškem, po Kranjskem; petje. 9. Jugoslavija, ti naša mati!; deklamacija. 10. Samo; deklamacija. 11. Harmonikar. 12. Soči; petje. 13. Jaz pa imam konjiča belega; petje. 14. Pravljica; recitacija. 15. Kovaška; deklamacija. 16. Mladina ob prazniku narodnega zedinjenja; recitacija. 17. Dil dil dudu; petje. 18. Naša pesem; petje.

— r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 26. novembra, ob 17. uri predaval inž. Jože Suhadole: Stanovsko zastopstvo slov. kmeta.

našo posvetovalnico. Zborovanje pričnemo točno. Obravnavala se bo važna snov. Posebno tov. upravitelje vabimo, da se udeležijo zborovanja polnoštevilno. Pridite vsil Odbor.

Dne 1. decembra bo seja upravnega odbora in obmejno šolskega odseka ob 15. uri v kavarni Krona (Vučaka). Vabljeni so sledeči tov. člani obmejno šol. odseka: Kočar, Komac, Zamilč, Kuštrin Stane, Kučan in Frahm.

Hajnshek Franc, Kramberger Jožko,
predsednik. tajnik.

Poročila

Taka naj bodo poročila za sekcijo

V smislu sklepa predsedniškega zbora priobčujemo celotno poročilo o obnem zboru JUU — sreskega društva Murska Sobotna za vzgled, kakšna naj bodo poročila, ki jih društva pošiljajo sekciji.

ZAPISNIK

rednega obnega zbora sreskega društva JUU Muska Sobotna, ki se je vršil dne 7. oktobra v Murski Soboti, v mali dvorani Sokolskega doma ob navzočnosti 63 članov.

A.

Podpredsednica otvori zborovanje in imenuje za zapisničarja tov. Vrečka in tovarišico Stariha Zora, za overovatelja Stajnka in Berdona.

Pozdravi sreskega šolskega nadzornika g. Velnarja in vse navzoče, posebno novostopivša Tomažinovo in Vučaka. Cestita k poroki tovarišicama Štefki Ravbarjevi in Heleni Babičevi. Nadalje čestita tovarišema Weitu in Droču k premestitvi, ki sta bila dolgoletna člana uprave in nadzornega odbora. Izrazi vsem pozdrave premeščene tovarišice blagajničarke in tov. Pajtlerja, ki je pri vojakihi.

Dalje opozori, da so na dnevnem redu tudi volitve novega odbora ter prečita pravila o volitvah. Izjavi, da bodo volitve na zahtevo ene sedmine članov tajne ter da se morajo kandidatne liste vložiti do 10. ure.

B.

1. Poročilo predsednika.

Današnji občni zbor se vrši v času, ko bi jejo imperializmi strašni boj za nadvlado, ko je padla že druga slovanska država kot žrtev njihovih interesov in izdajstva lastnih vrhnjih plasti, v času, ko preliva ljudske množice svojo najdragocenejšo kri, v času, ko se kolo zgodovine vrti z bliskovito naglico in piše usodo narodom.

Naša država je obvarovana pred grozotami vojne in njenimi posledicami, ker državno vodstvo modro sledi visokemu vzgledu blagopokojnega Viteškega kralja Zedmitelja, ki je žrtvoval svoje dragoceno življenje na

Kos
Leopold
dina
Klan K

oltar miru in ki se mu zato kot mučeniškemu mirotvorcu ob peti obletnici njegove smrti klanjamo še s posebnim spoštovanjem in hvaležnostjo. Pozivam vas, da mu zakličemo trikrat »Slava!«

Zgodovinski mejnik v našem notranje-političnem življenju je sporazum med brati Srbi in Hrvati, katerega je izbojevala občudovanja vredna skupnost hrvatskega naroda in ki mu mora biti zato podlaga demokracija, t. j. državljanska enakopravnost in svoboda vseh slojev in vrh izboljšanja splošnih življenjskih pogojev, kar je najboljši porok za trdnost in srečno bodočnost države. Mi učitelji, ki živimo med ljudstvom in neposredno čutimo utrip njegovega življenja, znamo ceniti ta korak k notranji konsolidaciji in se ga iskreno veselimo.

Vemo, da v teh usodnih časih čakajo nas kot vzgojitelje še posebne naloge. Tuja propaganda, širjenje senzacionalnih sovražnih vesti, prišepetavanje, beganje ljudstva in ustvarjanje nezadovoljnosti — vse to se vrši tudi pri nas in ima namen slabiti narodovo samozavest in vero v državo. Mi vsi vemo, da ljudstvo temu ni nedostopno, da je v njem še vse polno fevdalne dedščine in da je to tu na meji še vse bolj nevarno. Učitelj je v mnogih naših vseh edin intelektualce, edini izobražen svetovalec, saj marsikje ni zdravnik, ne zaščitne sestre, niti babice pa tudi ne duhovnika. Kakor je naše delo vedno spremljala ljubezen do naroda in države, smo tudi sedaj pripravljeni postaviti vse sile v njuno obrambo. Pri našem odgovornem delu pa nam je zlasti v teh težkih časih potreben zdrav optimizem, notranje zadovoljstvo in duševni mir. Žal, pa nam vsega tega danes primanjkuje. Slovenskega učitelja so se v preteklosti posluževali kot važnega političnega faktorja vsi: od vaških mogotcev do političnih strank in režimov, za osebne in ozke strankarske interese. Stevilne so žrtve učiteljev, naš gnotni položaj se je slabšal, izgubili smo stalnost na mestu in sigurnost v službi, lomili so se značaji, padal je naš ugled med ljudstvom. Da bomo mogli vršiti aktualne naloge s potrebnim elanom in da nam bo uspeh zagotovljen, nam je potrebna podpora onih, ki so nad nami in ki nosijo pred zgodovino še večjo odgovornost od nas. Bolj kot kdaj koli nam je dandanes potrebna stalnost na mestu, izboljšanje gnotnega položaja, službene reparacije, stanovska neodvisnost in svoboda. Tako podprti se bomo z veseljem in z vsemi močmi predali izvenšolskemu delu v korist naroda in države, pa tudi v lastnem interesu, saj vemo, da bo naša stanovska borba rodila le tedaj uspehe, če bo ljudstvo z nami.

Tovariši (ce)! Ko vam danes podaja odbor račun o svojem delu tekom zadnje funkcije dobe, se mi zdi potrebno, da poudarjam nekatere smernice, ki smo se jih v skladu z vodstvom organizacije držali pri svojem delu. Naša organizacija se je otrsela jerobstva vseh strank in se je izrekla za depolitizacijo. Kajti učiteljski stan mora varovati neodvisnost na vse strani, da bo lahko paraleliziral vse stvarne vplive dnevnih politike na šolstvo in prosveto ter mogel braniti in zastopati interese stanu in šole napram vsakemu režimu. Vsakemu članu pa je v učiteljski organizaciji zajamčena popolna enakopravnost, svoboda vesti in mišljenja. To deklaracijsko linijo je ševalo tudi naše društvo in se je borilo za svobodno stanu zavedajoč se, da le v svobodni rastejo pravi prosvetni delavci, ki jih je naše Prekmurje tako zelo potrebno. V zvezi s tem se je odbor trudil aktivizirati članstvo pri društvenem delu, odpraviti pasivnost, poživiti zborovanje, pritegniti k sodelovanju vse. Ni se nam to posrečilo. Kriv je odbor, krivi ste vi tovariši (ce), najbolj pa so krive razmere, ki ustvarjajo nezaupanje, strahopetnost in zapečkarstvo. V zvezi z našim delom so nastali v društvu notranji pretresljaji in izmenjanje nekaterih funkcionarjev, kar pa društvu ni škodovalo in se je tovariško likvidiralo, ne iz osebnih interesov, marveč izključno v korist društva in organizacije. To moram poudariti; ker se še vedno šepeta v zvezi s tem o nekem razčiščenju. Zato moram tudi izjaviti, da če teh stvari nismo ponovno razpravljali na zborovanjih, nismo to storili zaradi tega ker bi se bali razčiščenja, ampak zato, ker se zavedamo, da nam je potrebna skupnost ne pa razdor. Pripravljeni pa smo vam dati tozadevno pojasnilo, če kdo izmed članstva to želi.

O delu vam bo podal podrobneje poročilo tov. tajnik, ki bo podal tudi situacijsko poročilo. Prej pa vam moram še povedati, da je odbor zelo okrnjen: nimamo predsednika, premeščena je po službeni potrebi tov. blagajničarka in tov. knjižničar Pajtlar je pri vojakih. Tov. tajnik je prevzel tudi za ta čas blagajno, zato vam bo podal tudi blagajniško poročilo.

2. Tajniško poročilo.

Tovariši (ce)! V kratkih obrisih vam hočem podati tajniško poročilo, iz katerega bo razvidno delo odbora v svoji poslovni dobi t. j. od 22. oktobra 1936. do 31. julija 1939.

Društvo je prejelo v omenjeni dobi 343 dopisov, odposlalo pa 1111 dopisov; skupaj 1454 dopisov. Od odposlanih 1111 dopisov je bilo 56 intervencijskih dopisov, ki so jih poslali tovariši (ce) in 16 zaščitnih pot, od teh sedem radi nameravane premostitve po službeni potrebi iz meje v notranjost naše banovine. Društvo je v poslovi dobi zborovalo sedemnajstkrat v 21 predavanjih s povprečno udeležbo 75,45 % zborovalcev. Omeniti moram, da je sedanja uprava organizirala v Murski Soboti dve skupni zborovanji t. j. 8. maja 1937., katerega so se udeležila JUU sreska društva: Ljutomer, Dol. Lendava, Ormož in Murska Sobota. Udeležba je bila 356 članov

in veliko manifestacijsko zborovanje dne 14. maja 1938. Nočemo pretrgati, bilo jih je nad 800 učiteljev iz sosednih društev, do čim je bilo naše društvo polnoštevilno zastopano. To zborovanje je bilo največje zborovanje slovenskega učiteljstva in ponosni smo lahko, da so gosti odnesli iz Prekmurja — najlepše vtise, s tem smo tudi ovrgli pridevek »Jugoslovanska Sibirija«. Za manifestacijsko zborovanje se je odbor potrudil nuditi zborovalcem prav lepa predavanja, iz katerih so lahko spoznali psiho prekmurskega ljudstva in razvoj slovenskega šolstva v Prekmurju.

Sej je imel odbor 23 in dve meddruštveni odborovi seji, skupaj 25 sej. Dne 22. oktobra 1936. je bil izvoljen sledeči odbor, ki se je konstituiral takole: Štubelj Mirko, predsednik; Kos Leopoldina, podpredsednica; Kramberger Joško, tajnik; Blečič Nikica, blagajničarka; Cjak Srečka, Pajtlar Franc, Sedmak Primož, odborniki.

V letu 1937. so nastale v odboru sledeče spremembe: Tov. Štubelj Mirko, je podal ostavko na predsedniško mesto. Tov. Sedmak Primož je podal ostavko radi odsluženja vojaškega kadrskega roka. Na njuni mesti sta prišla v odbor tov. Antauer Evgen in Modic Olga. Konstituiral se je odbor na seji dne 14. decembra 1937. in je prevzel mesto predsednika tov. Antauer Evgen, ki je vodil društvo do svojega imenovanja za šolskega nadzornika Murska Sobota II.

V letošnjem poslovnem letu je bil odbor ponovno okrnjen — odšla nam je tov. Blečič Nikica — vzorna blagajničarka, ki je bila po službeni potrebi premeščena iz Kroga v Staro Lipo, srez Črnomelj.

Kretanje članstva v poslovnem letu 1936./39.

1. sept. 1936. je imelo društvo	81 članov
Izstopilo jih je	8 "
(Niso navedli vzroka.)	
Premeščenih v druge srece	25 "
Pristopilo jih je	87 "
Stanje konec poslovne dobe	135 "
Prirastek	54 članov
t. j. 67 %.	

Resolucije.

- Članstvo je sprejelo sledeče resolucije:
- Dosledno izvajanje čisto stanovske linije.
 - Stalnost na mestu.
 - Avtomatsko napredovanje v skupine, vsehvi do V. skupine. — Ureditev napredovanj učiteljev-pripravnikov.
 - Enakopravnost poročenih učiteljic z ostalimi.
 - Ukinitev celibata.
 - Premestitve po službeni potrebi naj se izvajajo, če narekuje res potreba, v nasprotnem se smatra kot kazni — in se naj pred izvedbo uvede disciplinsko postopanje.
 - Službena ocena — kakršno imajo profesorji srednjih šol (zadovoljuje — ne zadovoljuje).
 - Ukinitev draginskih razredov.
 - Ločitev prosvetne uprave od politične.

Kaj je organizacija dosegla:

- Ukinitev celibata, ki je jemal tovarišicam svobodno pravico izbirati zakonskega soproga.
- Napredovanje učiteljic ženskih ročnih del.
- Da imajo tovarišice, ki s svojim močjem neučiteljem živita ločeno, pravico do stanarine.
- Da se učiteljstvo ne more predstavljati po službeni potrebi ali pa po kazni v druge banovine.
- Gospod minister prosvete je obljubil, da bodo tudi v tem proračunskem letu napredovali v IX. skupino vsi pripravniki in vsaj polovica učiteljev v višjo skupino. Napredovanje se bo vršilo po rangni listi. Dalje je gospod minister obljubil, da bo lahko napredoval v V. skupino vsak učitelj, ki je preživel v VI. skupini 3 leta; obljubil je gosp. minister tudi, da se bo učiteljstvu vrnila stalnost.

Notranje društveno življenje.

Notranje društveno življenje je bilo v poslovi dobi precej mirno. Reči moram, da so bila zborovanja zelo dobro obiskana, kar pa se tiče referatov so bili tudi na zadovoljivi višini. Zelo priporočljivo bi bilo, da se oglasi za referente več tovarišic in tovarišev. Prosim vas dalje, da se v društvu malo razgibljate, da pokažete z debatami, da niste pasivni. Odbor vaših želj ne pozna dodobra, zato je treba želje iznesti in se o njih porazgovoriti.

Hvalevredno moram omeniti, da je med nami zavest biti organiziran močnejše ukoreninjen, kot v ostalih društvih, saj ste to tudi lahko izbrali iz tajniškega poročila sekcijskega tajnika, saj ima naše društvo največji prirastek članstva v naši sekcijski.

Tovariši (ce)! Vendar se pa še sem pa tja čujejo nespametne trditve, da je škoda biti član učiteljske organizacije. Vprašam vas dragi, kaj bi bilo z nami, če bi bili neorganizirani? Gotovo bi se godilo z nami tako, kakor se je godilo našim prednikom pred 100 leti. Če so čutili potrebo biti organizirani že naši predniki — borci za učiteljsko samoosvoboditev, je zdaj še večja potreba za njo. Tovarišice — organizaciji se imamo zahvaliti, da smo danes to, kar smo, organizacija nam je izbojevala marsikatero uspehe, ki bi jih ne dobili, če bi bili razbiti. Da pa organizacija ne more doseči vsega, je tudi razumljivo. Da bo organizacija lahko še več dosegla, je v prvi vrsti naša dolžnost, da podprete s svojo aktivnostjo društveni odbor, ta sekcijski del. Mnogo jih je organiziranih po naših stanovskih dru-

štvih zato, ker smatrajo to za nekako modo, redno prihajajo na sestanke, ki se bodo vršili vedno eno uro pred zborovanjem. Dela je mnogo. Treba bo sestaviti statistike o prehrani in obdarovanju. Treba je pomagati posebno materam v krajih kjer ni zdravnika. Za vzgled je postavila ženski odsek tov. društva Dol. Lendava. Vsa poročila je zbor brez debate sprejel.

C.

Volitve:

Volilo se je tajno s listki. Vloženi sta bili dve kandidatni listi. V skrutinij so bili imenovani tov. Stanič, Bauman in Hajnshek. Rezultat je sledeči: oddanih je bilo 61 glasov, in to za prvo listo z nosilko tov. Kosovo 41 glasov, za drugo listo z nosilcem Titanom 16 glasov, tri glasovnice so bile prazne. Tako je dobila prva lista v upravnem odboru 5 mandata in 2 namestnika, druga lista pa 2 mandata in 1 namestnika. V nadzornem odboru je dobila prva lista 2 mandata in 2 namestnika, druga lista pa 1 mandat. Izvoljeni so bili tudi razni odseki: finančni odsek, obmejno šolski odsek in častno razsodišče. Vsi ti odseki so bili izvoljeni iz prve liste, ker jih druga ni postavila.

Upravni odbor je sledeč: Hajnshek Franc, predsednik; Kos Leopoldina, podpredsednica; Kramberger Joško, tajnik; Stajnik Viktor, blagajnik; Titan Joško, Slokar Rastislav in Pajtlar Franc pa odborniki.

Nadzorni odbor: Bauman Ivan, predsednik; Kočar Karel in Poredoš Štefan pa člana.

Namestniki upravnega odbora so: Kemperle Ljudmila, Krašna Zmago in Vrečko Miroslav.

Namestniki nadzornega odbora: Mazi Pavla in Erker Vera.

C.

Tov. Gumilar je prečital svoje predavanje: Učiteljsko delovanje v Prekmurju v teku 20 let.

Predavatelj je očitno socialno-kulturne razmere v Prekmurju, ko so nastopili službo pred 20 leti prvi slovenski učitelji. Stori se je mnogo, vendar prvi slovenski učitelj ni mogel dvigniti kulturni nivo Prekmurja, ker ni bil pripravljen na tukajšnje kulturne razmere. Mnogo je temu kriva tudi Ljubljana, ki je zaradi nepoznanja razmer upoštevala pri namestitvah samo politično pripadnost in ji ni bilo mar, če je bilo Prekmurje samo kazenska kolonija za učiteljstvo. Razumljivo je torej bilo, da tak učitelj pač ni nudil Prekmurcu drugega, kakor ABC, bodisi da ni hotel, včasih pa tudi ni smel. Učitelji, ki so pa z veseljem in ljubeznijo zagrabili za plug, so imeli mnogo uspehov. Ob koncu je predavatelj podal popotnico za nadaljnje delo v Prekmurju: »Kmet pripravlja svojo zemljo za seko, okopa in orje njivo, ker od dobro obdelane zemlje je odvisna žetev. Sedaj bo 20 let, ko je prvi slovenski učitelj zaoral brazdo v Prekmurju. In če tu in tam ni uspeha, je treba s podvojenim silo na delo. Učiteljstvo naj dvigne to zemljo na parobek njive, ker je ta zemlja mastna. Učiteljstvo naj da prekmurškemu ljudstvu ljubezen do domače grude, ljubezen do domovine in dinastije, ljubezen do jezika, da lahko pomaga utrditi našo državo v najtežjih trenutkih. Nudimo prekmurškemu ljudstvu in Prekmurju, temu klasičnemu delu Slovenstva, kar moramo in moremo.«

D.

Slučajnosti:

1. G. nadzornik Velnar Joža priporoča, da naj učiteljstvo posveča večjo pažnjo PJS. Mladino je treba zainteresirati za naše morje, ki je velike važnosti za državo.

2. Tov. Hajnshek prosi šolske upravitelje, da bi vsaj nekatere stvari kupovali pri Učiteljski tiskarni, ki daje pod istimi pogoji kakor Banovinska založba; saj je dobiček nam samim v prid.

3. Slokar predlaga naj se vrši v ponedeljek, 9. oktobra, komemoracija za pokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem.

4. Tajnik prečita pravkar dospelo pismo sres. šol. nadzornika tov. Antauerja, v katerem pozdravlja zbor.

Ker ni bilo nikakih nadaljnjih predlogov, je bilo zborovanje zaključeno.

Overovatelja: Zapisnikar: Slajnik Viktor s. r. Vrečko Miroslav s. r. Berdan Drago s. r.

L. Kos, podpreds. Kramberger Joško, tajnik.

Vsak učitelj(ica)

je lahko član

Učiteljske tiskarne!

c) Blagajniško poročilo

za poslovno leto 1938./1939. od 1. septembra 1938. do 31. julija 1939.

- Plačevanje članarine — dolg. Plačali so v letu 1938./1939. člani 15.727,50 din na članarini in din 3826,50 dolga, skupaj torej din 19.557. Starega dolga je še iz prejšnjih let din 2.071,25.
- Denarnega prometa je bilo din 44.835,63.
 - prejemkov din 21.934,—
 - izdatkov din 22.901,63.

Dohodki:

Članarina za leto 1938./1939.	din 15.727,50
Članarina iz prejšnjih let	3.826,50
JUU sr. društvo Maribor d. br.	80,—
Tuji računi	100,—
Podpornega fonda vzeli	2.200,—
	din 21.934,—

Izdatki:

Sekcijski članarina	din 16.074,—
Upravni stroški	2.214,63
Upnikom plačali	3.264,—
Knjige in članarine	152,—
Razno	1.197,—
	4.613,—
Skupaj din	22.901,63

Aktiva:

Starega dolga je še iz prejšnjih let	din 2.071,25
Dolga iz poslovne dobe 1938./1939.	5.728,50
Blagajna v denarju	38,75
Pri poštni hranilnici ček, rač.	200,50
Inventar	5.443,—
Skupaj din	13.482,—

Pasiva:

JUU sekcijski dolgujemo	din 2207,75
Slovenska matica	89,—
Benčecu	127,—
Predplačila na članarini	100,—
Podporni fond JUU sres. društva	2721,—
Skupaj din	5244,75

Čista imovina — din 8237,75.

Ker je bila tov. blagajničarka premeščena, je poročilo podal tov. tajnik. Na vprašanje tov. Štublja, koliko znaša socialni fond, odgovori tov. Kramberger, da znaša isti 2721 din. Tov. Hajnshek omenja kot član nadzornega odbora, da je tov. Grum stavil naše društvo kot vzgled, kako se rešuje dolg.

č) Poročilo nadzornega odbora

pod tov. Bauman, ki je našel vse v redu in da razrešnico.

d) Proračun za poslovno leto 1939./1940.

izkazuje primanjkljaj, ki se pa bo kril z zaostale članarine. Proračun za l. 1939./1940. je sledeči:

- 2 predsed. seji po 200 din = din 400,—
- 3 delegatje za banovinsko skupščino po 200 din = " 600,—
- 3 delegatje za glavno skupščino po 400 din = " 1200,—
- Tajništvo za posl. dobo 1939./1940. = 700,—
- Knjige in članarine = 600,—
- Podpore = 200,—
- Predavatelj. za zborovanja = 450,—

Skupaj din 4150,—

Dohodki so:

120 članov po 25 din	= " 3000,—
Pasiva din	1150,—

e) Poročila iz banovinske skupščine v Ljubljani sta podala v kratkem tov. Stajnik Viktor in Kramberger Joško.

f) Poročilo ženskega odseka. Predsednica ženskega odseka tov. Merčunova poroča, da odsek v preteklem letu ni bil preveč aktiven, ker ni bilo odziva s strani tovarišic. Ker pa je odsek zelo potreben, vabi vse tovarišice, da se v bodoče polnoštevilno odzovejo ter

KUPUJTE
PRI TVRDKAH,
KI OGLAŠUJEJO
V NAŠEM LISTU!

KEMIČNA ČISTILNICA vsakournstnih oblek
Parnolikanje
Pralnica, svetlolikalnica
ŠIMENC
Kolodvorska ulica 8
Sprejemališče v Franciškanski pasaji